

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

L.G. Smith Boulevard 8
Oranjestad, ARUBA
T: (297) 583 3972
F: (297) 583 4012
E: info@rva.aw
W: www.rva.aw

Uw brief: 22 november 2019
Uw kenmerk: LV-19/0021
Datum: 11 december 2019
Kenmerk: RvA 147-19

Onderwerp: Ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening vrije zones 2000 (AB 2000 no. 28)

Naar aanleiding van bijgaande aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-Landsverordening tot wijziging van de Landsverordening vrije zones 2000 (AB 2000 no. 28), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Het onderhavige ontwerp strekt tot wijziging van de Landsverordening vrije zones 2000. Teneinde te voldoen aan internationaal aanvaarde standaarden, zoals aanbevolen door de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), om schadelijke belastingconstructies en grondslagutholling tegen te gaan, wordt het niet langer toegestaan om dienstverlening vanuit de vrije zone af te schermen van de binnenlandse markt (ook wel bekend als: *ring-fencing*). Beoogd wordt derhalve om bepaalde fiscaal gemotiveerde praktijken te beperken, waartoe onder meer eisen van reële economische aanwezigheid worden vastgelegd, als voorwaarde voor een fiscaal gunstige regime, voor de tot de vrije zone toegelaten vennootschappen.¹
2. De Raad mist in de toelichting, die te summier wordt geacht, een uitvoerige beschouwing over de mogelijke implicaties van de onderhavige voorstellen. Zo biedt de toelichting geen inzicht in de financiële gevolgen voor het Land, noch inzicht in de economische impact van de voorgestelde wijzigingen. Niet duidelijk wordt immers gemaakt:
  - a. welke activiteiten thans worden ontplooid in de vrije zone en door welke typen en hoeveel ondernemingen;
  - b. welk aandeel deze activiteiten innemen in de totale economie van Aruba (welk aandeel hebben de in de vrije zone opererende ondernemingen in de totale behaalde omzet van alle ondernemingen in Aruba, het aandeel in de totale werkzame beroepsbevolking van Aruba of het aandeel in het Bruto Binnenlands Product);
  - c. wat de uit deze activiteiten afkomstige totale belastinginkomsten zijn;
  - d. welk deel van deze activiteiten met de invoering van de voorgestelde wijziging wordt gestaakt dan wel welke diensten lokaal onbeperkt kunnen worden afgezet en wat voor gevolgen dit heeft voor het onder de punten b en c genoemde;
  - e. welke bedrijfseconomische alternatieven er zijn om mogelijke inkomstenderving vanuit de vrije zone op te vangen.

Gezien de aard van de voorgestelde wijzigingen is het niet ondenkbaar dat de totale belastinginkomsten afkomstig van ondernemingen opererende in de vrije zone lager zullen uitvallen; dit laatste reeds vanwege de (verdere) beperking van bepaalde dienstverlening vanuit de

---

¹ Considerans jo. MvT, p. 1-2.

vrije zone (zie voorgesteld artikel 1, tweede lid). Maar ook gezien de beoogde (verdere) inperking van de afzet van goederen vanuit de vrije zone naar de lokale markt zullen de belastinginkomsten lager kunnen uitvallen. Het begunstigend beleid ten aanzien van de vrije zone² zal immers – met uitzondering van de in paragraaf 2 vervatte onderdelen ‘Flexibele huisvesting van dienstverlenende bedrijven’, ‘Freezone Facility Charge’ en ‘Dividendbelasting’ – met de inwerkingtreding van het onderhavige ontwerp komen te vervallen.³ De Raad begrijpt dat hierdoor het regime van artikel 6 van de Landsverordening vrije zones 2000 weer zal worden toegepast en de lokale afzet van goederen beperkt zal worden tot ten hoogste 5% van de bedrijfsomzet.

De Raad acht het derhalve noodzakelijk dat de toelichting concreet inzicht biedt in de te verwachten financiële en economische effecten van de onderhavige voorstellen en hoe de mogelijke inkomstenderving opgevangen zal worden.

3. In het verlengde van het vorenstaande vraagt de Raad zich af of rekening is gehouden met de mogelijkheid van schadeclaims tegen het Land afkomstig van de reeds tot de vrije zone toegelaten vennootschappen die onder voormeld begunstigend beleid vallen en hun investeringen c.q. bedrijfsvoering daarop afgestemd hebben. De Raad vraagt zich ook af of in verband hiermee in kaart is gebracht welke bedrijfsactiviteiten het hier betreft die als gevolg van de voorgestelde wijzigingen al dan niet gedeeltelijk en al dan niet tijdelijk gestaakt moeten worden. De Raad vraagt hier aandacht voor.

4. Volgens het ontwerp zullen bij voorbaat een aantal dienstverlenende activiteiten van de toegang tot de vrije zone worden uitgesloten, te weten (1) financiële diensten, (2) diensten verricht door notarissen, advocaten, accountants, fiscale adviseurs en soortgelijke diensten, (3) diensten bestaande uit het vervreemden of het in licentie geven van intellectuele en industriële eigendomsrechten en soortgelijke vermogensrechten of gebruiksrechten naar het recht van Aruba en naar het recht van andere landen (de zogenoemde *Intellectual Property* (IP-) activiteiten). Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, zullen de diensten worden aangewezen die vanuit de vrije zone mogen worden verleend en die ook op de lokale markt mogen worden afgezet met behoud van het verlaagde winstbelastingtarief van 2%.⁴ Onduidelijk is welke (soort) dienstverlenende activiteiten ter zake zullen worden aangewezen. Dit roept tevens de vragen op (1) welke activiteiten er uiteindelijk zullen overblijven voor de vrije zone (2) of er (dan) nog sprake zal zijn van een (meer)waarde voor de lokale economie en of (3) Aruba hiermee niet – ten koste van zijn concurrentiepositie – het investerings- en ondernemingsklimaat onnodig minder aantrekkelijk maakt.⁵ In de toelichting ontbreekt er in dit licht een algemene (economische) visie over hoe de vrije zone verder of anders kan worden ontwikkeld om zodoende van reële toegevoegde waarde te kunnen zijn voor de lokale economie en ter versterking van de economische concurrentiepositie van Aruba.⁶ De toelichting dient in te gaan op voormelde aspecten.

² Aankondiging begunstigend beleid van de minister van Financiën, Communicatie, Utiliteiten en Energie d.d. 28 juni 2013.

³ MvT, p. 3.

⁴ Het reguliere winstbelastingtarief is, ingevolge artikel 15, tweede lid, van de Landsverordening winstbelasting (AB 1988 no. GT 47), thans nog 25%.

⁵ Zie met name de afwijkende voorzieningen ingevolge begunstigend beleid ter stimulering van de duurzaamheid (b.v. energie, transportmiddelen en waste management) die met het ontwerp zullen komen te vervallen.

⁶ In Curaçao is bijvoorbeeld zowel de exploitatie als de ontwikkeling van intellectueel eigendom mogelijk in een nieuwe entiteit genaamd Curaçoise Beleggingsvennootschap (CBV). Dit houdt verband met een nieuwe faciliteit in de Curaçaose winstbelasting die veel gelijkens vertoont met de Nederlandse innovation box; IP-inkomsten worden aldaar belast tegen 0% winstbelasting. Deze IP-faciliteiten mogen alleen worden toegepast indien er voldoende nexus is met Curaçao.

Voorts merkt de Raad op dat indien de landen in de regio niet op identieke wijze invulling hebben gegeven of zullen geven aan de desbetreffende richtlijnen van de OESO, dit mogelijk negatieve gevolgen kan hebben voor de fiscale concurrentiepositie van Aruba in de regio. De Raad vraagt hier aandacht voor.

5. In voorgesteld artikel 7 (artikel I, onderdeel D) wordt een aantal typen activiteiten genoemd waarvoor nadere, specifieke substance-eisen gesteld worden ten aanzien van de daarmee verband houdende kern-inkomsten genererende activiteiten, nl. (1) hoofdkantooractiviteiten, (2) zuivere houdstermaatschappij activiteiten, (3) distributie- en andere dienstverlenende activiteiten, (4) scheepvaartactiviteiten en (5) overige dienstverlenende activiteiten.⁷ Daartoe worden algemene criteria opgenomen. Zonder nadere toelichting acht de Raad hetgeen thans in artikel 7, derde lid, onderdelen a tot en met c van het ontwerp wordt voorgesteld te weinig concreet en adviseert de voorwaarden nader te specificeren dan wel toe te lichten, opdat een betere waarborging van de rechtszekerheid bewerkstelligd wordt. Hierbij zou bijvoorbeeld aangegeven kunnen worden of objectief hanteerbare formules c.q. criteria opgesteld en toegepast zullen worden, waarmee per tot de vrije zone toegelaten vennootschap bepaald kan worden wat als ‘adequaat’ bestempeld kan worden.

6. Voorgesteld artikel II regelt het overgangsrecht, toegestaan tot en met 30 juni 2021, ten aanzien van twee categorieën vennootschappen, te weten (a) vennootschappen die vóór 1 september 2018 tot de vrije zone zijn toegelaten en waarvan de diensten bestaan uit IP-activiteiten; en (b) vennootschappen die vóór 15 november 2018 zijn toegelaten en waarvan de diensten bestaan uit andere dan IP-activiteiten. Onduidelijk is hoe tot voornoemde data is gekomen; de toelichting dient hier duidelijkheid in te scheppen.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft U mitsdien in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het vorenstaande rekening is gehouden.

De Secretaris,

De Voorzitter,

---

mr. A. Braamskamp

---

mr. F.M. d.l.S. Goedgedrag

---

⁷ MvT, p. 3.